

- Prípadová štúdia -

Informačný systém pre evidenciu záruk pôvodu

pre spoločnosť **OTE, a.s.**

"Pri príprave projektu, implementácii systému, ako aj jeho uvedení do prevádzky sme ocenili bohaté skúsenosti a znalosť problematiky zamestnancov dodávateľa - spoločnosti SFÉRA, a.s., čo výrazne pomohlo úspešnému prevádzkovaniu IS Evidencia záruk pôvodu pre našu spoločnosť OTE, a.s., ktorá je vydavateľom záruk pôvodu v Českej republike."

- Martin Štandera, Vedúci odboru Správa záruk pôvodu a čistá mobilita OTE, a.s.

Zadávateľ

Česká spoločnosť OTE, a.s. (OTE) je poskytovateľom komplexných služieb účastníkom českého energetického trhu. OTE je držiteľom licencie na činnosti operátora trhu a organizuje obchodovanie na dennom a vnútrodennom trhu s elektrinou od roku 2002 a na vnútrodennom trhu s plynom od roku 2010. Spoločnosť OTE je ustanovená Energetickým regulačným úradom nominovaným organizátorom trhu s elektrinou (NEMO), ktorý zaisťuje jednotné prepojenie denných a vnútrodenných trhov s elektrinou. OTE nahlasuje obchodné údaje z krátkodobých trhov do európskej databázy Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER). Je vydavateľom záruk pôvodu energií a prevádzkovateľom registra Českej republiky pre záruky pôvodu. Je členom asociácie vydavateľských subjektov (AIB), čo jej umožňuje elektronickú výmenu záruk pôvodu s ostatnými členskými subjektami asociácie AIB.

Východisková situácia

Záruka pôvodu je preukázateľným dôkazom pre spotrebiteľa, z akého zdroja, v akej výrobni a v akom období bola energia vyrobená a dodaná do príslušnej energetickej sústavy. Od roku 2013 vydáva OTE záruky pôvodu elektriny

v elektronickej podobe na základe prijatých hodnôt o vyrobenom a dodanom množstve energie, ktoré boli namerané alebo vypočítané podľa vykonávacieho právneho predpisu. Výrobcovia elektriny mali od roku 2013 možnosť žiadať spoločnosť OTE o vydanie záruk pôvodu pre elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov (OZE) a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla (VÚKVET).

Ciele

V súvislosti s novelou zákona o podporovaných zdrojoch energie vznikli spoločnosti OTE ďalšie povinnosti v oblasti záruk pôvodu, súvisiace predovšetkým so správou záruk pôvodu pre nové komodity (biometán, vodík a teplo). Podpora nových komodít pre záruky pôvodu vyžadovala rozšírenia IS zabezpečujúce kompatibilitu záruk pôvodu podľa novej špecifikácie záruk pôvodu definovanej asociáciou AIB. Z uvedeného dôvodu spoločnosť OTE vyhlásila v roku 2022 výberové konanie pre dodávku IS umožňujúceho rozšírenú správu záruk pôvodu energie. Spoločnosť SFÉRA, a.s. sa na základe výsledkov medzinárodného výberového konania stala úspešným uchádzačom a dodávateľom riešenia XMtrade®/EZP.

Riešenie

Informačný systém **XMtrade®/EZP** bol prvým registrom záruk pôvodu v rámci členov AIB, ktorý sa pripájal do AIB Hub využívajúc rozšírenia pre nové typy záruk pôvodu definované zo strany AIB. Implementácia nových funkcionalít bola úspešne zavŕšená komplexným testovaním nového systému, ktoré umožnilo spustenie systému **XMtrade®/EZP** do prevádzky 02.05.2023, pričom od 26.05.2023 boli úspešne sprevádzkované medzinárodné prevody zo strany AIB Hub pod novou schémou záruk pôvodu, čím systém pre záruky pôvodu vstúpil do plnohodnotnej prevádzky.

V súlade so zmenou legislatívy je v rámci rozšíreného informačného systému umožnené vydávanie záruk pôvodu elektriny vyrobenej nielen z OZE a VÚKVET, ale z akýchkoľvek zdrojov. Zároveň je umožnené vydávanie a správa záruk pôvodu biometánu (pokročilého aj ostatného), tepla (z OZE a z jadrového zariadenia) a vodíka. Neoddeliteľnou súčasťou funkcionalít IS **XMtrade®/EZP** je podpora uplatňovania záruk pôvodu voči koncovému spotrebiteľovi ako aj podpora prevádzania záruk pôvodu medzi držiteľmi účtu vo forme vnútroštátnych a zahraničných prevodov prostredníctvom platformy AIB Hub. Sprevádzkovanie nového systému pre evidenciu záruk pôvodu zároveň prinieslo nové funkcionality podporujúce správu záruk pôvodu pokročilého biometánu v rozsahu tzv. prednostných prevodov záruk pôvodu pokročilého biometánu ako aj automatizáciu viacerých funkcionalít, prehľadnejší reporting, zjednodušenie administrácie a celkové zlepšenie užívateľského rozhrania. Systém umožňuje vydávať záruky pôvodu v súlade s legislatívou pre nové typy komodít vyrobené už od 1.1.2023.

Technológie

Systém **XMtrade®/EZP** bol dodaný vo forme cloudového riešenia a je

prevádzkovaný ako webová aplikácia dostupná prostredníctvom internetového prehliadača. Prostredníctvom automatizovanej výmeny dát je zabezpečená synchronizácia nevyhnutných dátových entít s okolitými systémami prevádzkovanými spoločnosťou OTE. **XMtrade®/EZP** automatizovane komunikuje s viacerými systémami spoločnosti OTE a to predovšetkým so systémom správy kmeňových údajov spoločností a používateľov, systémom pre správu kmeňových údajov výrobní, nameraných údajov a palivových výkazov ako aj so systémom pre fakturáciu či systémom pre publikáciu dát na webové sídlo spoločnosti OTE. Uvedené systémy sú so systémom pre záruky pôvodu prepojené prostredníctvom rozhrania Kafka alebo prostredníctvom webových služieb. Pripojenie na platformu AIB Hub je realizované v súlade s platnou špecifikáciou výmeny dát definovanej spoločnosťou AIB, ktorá v súčasnosti predpisuje využívanie webových služieb ako na strane registrov, tak aj na strane platformy AIB Hub podporujúcich obojsmernú komunikáciu.

Služby

Informačný systém **XMtrade®/EZP** je poskytnutý spoločnosti OTE vo forme kontraktu softvér ako služba (SaaS). Starostlivosť a dohľad nad prevádzkou zabezpečuje tím technickej podpory. Systém, vrátane infraštruktúry, je nepretržite monitorovaný na diaľku, čo umožňuje včas zareagovať na prípadný problém a predísť výpadkom.

SFÉRA, a.s.

Karadžičova 2 (Twin City A)
811 08 Bratislava

obchod@sfera.sk

<https://utilities.sfera.sk>